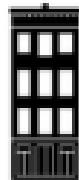

anne frank house

Priručnik za lokalne koordinator(ic)e
putujuće izložbe

***Anne Frank – Historija za
sadašnjost***

Sadržaj

Uvod.....	3
Vaša uloga kao lokalnog koordinatora.....	4
O Kući Anne Frank.....	5
O YIHR BiH	5
O putujućoj izložbi.....	6
Odabir lokacije za izložbu, postavljanje i skidanje panela.....	8
Vođenje kroz izložbu – vršnjačka edukacija.....	11
Uključivanje zajednice.....	12
Dogovaranje i koordinacija grupnih posjeta	12
Svečanost otvorenja izložbe.....	14
Materijali za odnose sa javnošću i medijska promocija izložbe.....	14
Dodatne obrazovne mogućnosti i materijali uz izložbu.....	17
Ugovor s YIHR BiH, lokalnim partnerom Kuće Anne Frank	18
Prijevoz izložbenog materijala.....	20
Troškovi putujuće izložbe.....	20
Dodaci	24
Upute za sklapanje izložbenih konstrukcija – postavljanje izložbe.....	24
Upute za dodatno učvršćivanje i održavanje izložbe.....	27

Uvod

Putujuću izložbu Anne Frank – Historija za sadašnjost do sada je posjetilo više od pet miliona ljudi u četrdesetak država.

Izložba je jedna od najpoznatijih svjetskih edukativnih izložbi na temu holokausta i ljudskih prava. Osmišljena je sredinom 90-tih godina 20. stoljeća, jer većina ljudi nije u mogućnosti posjetiti Kuću Anne Frank u Amsterdamu i vidjeti mjesto gdje su se Anne Frank i još sedmero ukućana skrivali od nacista tokom dvije godine, od 1942. do 1944.

Izložba je više od plakata postavljenog na zid. Tokom godina Kuća Anne Frank, zajedno sa raznim partnerskim organizacijama širom svijeta, proizvela je mnoštvo pomoćnih materijala kako bi teme izložbe što bolje približila publici. Edukativni pristup izložbe koristi život i priču Anne Frank kao polazišnu tačku za razgovor o temama tolerancije i diskriminacije u mnogo širem kontekstu. Ključni pojmovi koji usmjeravaju izložbu su kritičko mišljenje, vršnjačka edukacija te kontekstualizacija historije.

U ovom priručniku upoznat ćete razne aspekte koordinisanja obrazovne kampanje vezane uz izložbu Anne Frank – historija za sadašnjost. Ovaj zadatak zahtijeva, između ostalog, talent za organizaciju i posvećenost zadatku te odanost vrijednostima ljudskih prava i poštovanja različitosti. Ukratko, ona zahtijeva vrijeme i trud, a sigurno ćete se susresti i s raznolikim preprekama koje će ponekad izazvati i frustracije. Ali, sa druge strane, steći ćete nove vještine i iskustvo. Najvažnije od svega – zajednici ćete pružiti obrazovni alat itekako potreban u današnjem svijetu.

Izrazi koji se koriste u priručniku, a imaju rodno značenje, neutralni su i na jednak se način odnose na muški i ženski rod.

Historija, Istorija, Povijest – Lekcije za sadašnjost je projekat finansiran sredstvima Europske unije u sklopu kojeg putujuća izložba dolazi u Bosnu i Hercegovinu, Makedoniju i Srbiju. Projekt traje od 2015. do 2017. i obuhvata radionice Memory Walk, seminare za nastavnike, te gostovanja izložbe širom regije.

Vaša uloga - lokalnog koordinatora

Organizacija izložbe relativno je jednostavna, sastoji se od nekoliko osnovnih dijelova:

- 1) Osigurati prostor za trening i izložbu (barem 100 m²).
  - posebne izmjene u prostoru nisu potrebne, jer se izložbeni materijal nalazi na samostojećim panelima
  - izložbu sklapaju učenici na drugom danu treninga
  - za prvi dan treninga potrebna je učionica sa projektorom
- 2) Pronaći učenike koji će biti vodiči na izložbi.
  - nisu nam uvijek potrebni odlikaši, često smo imali jako dobre rezultate sa učenicima koji pokazuju slabiji interes u toku nastave
- 3) Osigurati ručak tokom dva dana treninga.
  - ako niste u mogućnosti osigurati ishranu, potrebno je učenicima reći da ponesu novac za ručak
- 4) Kontaktirati lokalne medije i organizovati otvaranje izložbe.
  - mi ćemo vam dostaviti nacrt izjave za medije i nekoliko fotografija
- 5) Kontaktirati druge škole i profesore kako bi doveli svoje učenika na izložbu.
  - tačan raspored i broj grupa - to je Vaša odluka

Kao koordinator, vi ste glavna i odgovorna osoba za postavljanje izložbe u odabranoj ustanovi, te za koordinaciju posjeta osnovnih i srednjih škola iz svog grada. Ali, to ne znači da trebate biti i jedina osoba uključena u organizaciju. Izložba će biti uspješan obrazovni događaj tek kada se u organizaciju uključe ljudi različitih zanimanja i interesa posvećeni istom cilju.

Vi ćete biti osoba koja koordiniše druge volontere i volonterke koji rade na projektu. Vaša je dužnost nadgledati šta se događa i biti u kontaktu sa YIHR BiH i drugim ustanovama iz lokalne zajednice uključenima u projekat. Također, znači i podnosići izvještaj po završetku izložbe u Vašem gradu.

Hvala vam što ste preuzeли na sebe ovu ulogu. Rad Kuće Anne Frank, kao i organizacije Inicijativa mladih za ljudska prava BiH, velikim se dijelom oslanja na rad i podršku ljudi poput Vas. Budući da su neprofitne organizacije, one ovise o predanosti učenika i nastavnika uključenih u projekat.

O Kućи Anne Frank

Kućу Anne Frank – organizaciju *Anne Frank House* u Amsterdamu – osnovao je Annin otac, Otto Frank, 1957. godine. Danas je ona muzej i međunarodna neprofitna obrazovna organizacija. Muzej se nalazi na mjestu gdje se Anne Frank sa još sedmoro ljudi sakrivala od nacista između 1942. i 1944. Kućа Anne Frank razvija međunarodne obrazovne programe i materijale sa naglaskom na Dnevnik Anne Frank. Organizacija, također, razvija i proizvodi obrazovne materijale koji se bave tematikom ljudskih prava, borbe protiv rasizma i kulture poštovanja različitosti.

Kontakt Kuće Anne Frank:

Anne Frank Stichting
PO Box 730
1000 AS Amsterdam
Tel: 011 31 (20) 5567100
Fax: 011 31 (20) 638 9856
www.annefrank.nl

Predstavnica Kuće Anne Frank za područje bivše Jugoslavije je dr. sc. Maja Nenadović: M.Nenadovic@annefrank.nl

O YIHR BiH

Inicijativa mladih za ljudska prava (YIHR) je regionalna nevladina organizacija aktivna u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Kosovu, Crnoj Gori i Srbiji. Ured Inicijative mladih za ljudska prava u Bosni i Hercegovini otvoren je 2006. godine sa ciljem uključivanja mladih u proces demokratizacije društva i jačanje vladavine zakona, te procesa suočavanja sa prošlošću i uspostavljanju novih, progresivnih kontakata u postkonfliktnoj Bosni i Hercegovini i regionu. Programski ciljevi Inicijative mladih za ljudska prava BiH su usmjereni na edukaciju mladih i razvijanje kritičkog razmišljanja, te unaprijeđenje kulture sjećanja, zagovaranje zaštite ljudskih prava, prava manjina, te promocija tema važnih za proces EU integracija i demokratizacije BiH i Zapadnog Balkana. U sklopu svog dosadašnjeg djelovanja u BiH, Inicijativa je realizovala na desetine projekata i obrazovnih programa koji su od važnosti za širu društvenu zajednicu.

Predstavnik YIHR BiH i koordinator projekta „Historija, Istorija, Povijest – Pouke za sadašnjost“ i izložbe „Anne Frank – Historija za sadašnjost“ je Kerim Somun (email adresa: kerim@yahr.org, broj kontakt telefona: 033/219-047 i 061/606-137).

Predsjednica YIHR BiH je Alma Mašić (email adresa: alma@yahr.org, broj kontakt telefona: 033/219-047).

Internet stranica YIHR-a - <http://yahr.org/>

O putujućoj izložbi

Glavni cilj međunarodne putujuće izložbe Anne Frank – historija za sadašnjost je potaknuti posjetioce na promišljanje pojmove poput tolerancije, poštovanja različitosti, ljudskih prava i demokratije u kontekstu današnjice. Izložba to čini iznoseći Anninu životnu priču iz perspektive porodice Frank paralelno donoseći i historiju holokausta. Uporedni elementi koje izložba sadrži posjetioce izaziva da kritički razmišljaju o sličnostima i razlikama ovih historijskih događaja i o situacijama iz sadašnjosti.

Ostali ciljevi izložbe uključuju:

- učenje o historiji holokausta iz perspektive porodice Frank
- isticanje postojanja različitosti među ljudima (kulturnih, etničkih, rasnih, vjerskih, političkih) u svim društvima i historijskim razdobljima (u mnogim društvima postoje oni koji sebe smatraju boljima, te drugima poriču pravo na jednakost)
- prikaz kako ideja nadmoći jedne grupe nad drugom vodi u diskriminaciju, izdvajanje, progona i ubijanje
- poticanje posjetioca na promišljanje vrijednosti poput tolerancije, međusobnog poštovanja, ljudskih prava i demokratije (osvještavanje ideje da društvo u kojem se poštuje različitost ne nastaje sama od sebe, ono zahtijeva da svi budemo osjetljivi na kršenja ljudskih prava drugih pojedinaca i grupa).

Sadržaj

Životna priča Anne Frank nit je koja se provlači kroz čitavu izložbu podijeljenu na pet perioda. U svakom se od njih obrađuje posebne teme od značaja za današnjicu.

Uvodni panel

Sadrži citate o Anni Frank iz njenog dnevnika. Dolazimo do spoznaje da se značaj Anne Frank i njenog dnevnika može tumačiti raznolik.

1. period: 1929. – 1933.

Annine prve četiri godine života. Uspon nacista.
Teme: nacionalizam, stvaranje žrtvene janjadi.

2. period: 1933. – 1939.

Porodica Frank nalazi utočište u Holandiji. Progon Židova u Njemačkoj.
Tema: progon ljudi koji se smatraju drugačijim.

3. period: 1939. – 1942.

Porodica Frank i drugi Židovi stjerani su u čošak. Početak aktivnih progona Židova u istočnoj i zapadnoj Evropi.
Teme: oblikovanje ljudskih stavova, moralna hrabrost.

4. period: 1942. – 1945.

Život i sakrivanje porodice Frank u tajnom skloništu gdje Anne piše dnevnik.
Hapšenje i deportacija.
Tema: holokaust.

5. period: 1945. – danas

Objavljivanje Dnevnika Anne Frank i reakcije na dnevnik.

Tema: važnost ljudskih prava i individualnog djelovanja.

Posebni dodatak izložbi je sedam lokalnih panela sa pričama koje se bave historijom i temama Bosne i Hercegovine od Drugog svjetskog rata do danas.

OBRAZOVNA STRUKTURA

Lične priče

Životna priča Anne Frank je osnov izložbe, ali u istoj govori se i o drugim osobama. Njihova iskustva i priče izvor su dodatnih informacija. Poistovjećujući se sa drugima i njihovim iskustvima i osjećajima, historijske činjenice i događaji poprimaju ljudsku dimenziju i postaju razumljivije.

Pitanja

Dobro postavljeno pitanje često je vrednije od odgovora.

Slojevite informacije

Posjetioci koji u žurbi pogledaju glavne fotografije i tekst biti će u stanju razumijeti ključnu poruku izložbe, dok će oni sa više vremena i strpljenja usvojiti puno više informacija.

Poticanje znatiželje

Izložba je napravljena na takav način da potiče znatiželju i kritičko razmišljanje. Historijske činjenice predstavljaju se interaktivno iz perspektive učenika osnovnih i srednjih škola. Usvajanje informacija na taj način postaje proces u kojima posjetioci učestvuju.

Izložba dolazi učenicima što ima svojih prednosti, posebno za grad i ustanovu koji će organizovati izložbu. U suprotnom, škola bi imala 45 do 90 minuta za posjetu izložbi, na ovakav način na raspaganju imaju više sedmica. Tokom gostovanja izložbe u školi, samo prisustvo iste će biti povod za rasprave. Gostovanje izložbe u školi pruža priliku nastavnicima, profesorima i učenicima da uz sadržaj izložbe osmisle i druge aktivnosti.

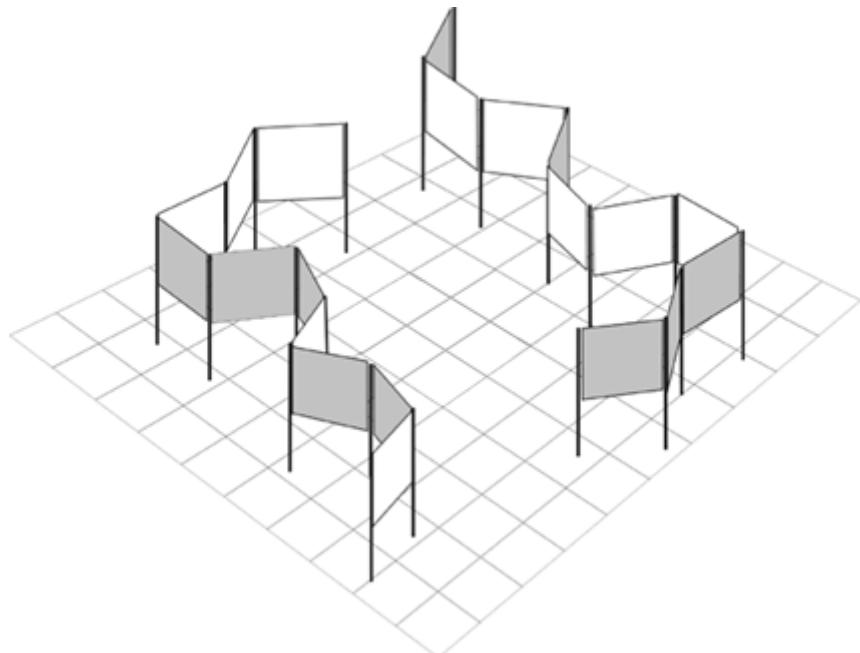
Vrijednost izložbe je i što se promoviše vršnjačka edukacija. Stariji učenici mogu biti vodiči mlađima, te mogu moderirati rasprave. Učenici mogu pozvati svoje roditelje i druge članove zajednice da posjete izložbu i učestvuju u aktivnostima.

Odabir lokacije za izložbu, postavljanje i skidanje panela

Nalaženje prikladnog prostora za izložbu od velike je važnosti. Ukoliko je ona postavljena u učionici daleko od centralnog prostora škole, vjerojatno je neće vidjeti veliki broj ljudi. Zbog toga ključno je pronaći najbolje moguće mjesto, po mogućnosti prostor kroz koji učenici redovno prolaze. To nije uvijek jednostavno, ali izložba se može prilagoditi prostoru. Biblioteke, galerije i hodnici su primjeri odličnih prostora za izložbu.

Postavljanje i skidanje izložbe relativno je jednostavno, ali korisno je imati barem pet učenika vodiča koji će pomoći. Postavljanje izložbe povezuje učenike i stvara osjećaj povezanosti sa projektom. Izložbu je moguće postaviti za 90 minuta.

Izložbu će drugog dana treninga postaviti učenici vodiči uz pomoć trenera YIHR BiH i HIA BiH. Tokom treninga saznati će i kako se izložba rastavlja tako da panele mogu lako spremiti u kutiju nakon završetka izložbe.

Primjeri postavljanja izložbe u zavisnosti od prostora u kojem se ista nalazi

Čakovec, Republika Hrvatska

Osijek, Republika Hrvatska

Krk, Republika Hrvatska

Koprivnica, Republika Hrvatska

Daruvar, Republika Hrvatska

Zagreb, Republika Hrvatska

Vođenje kroz izložbu – vršnjačka edukacija

Kuća Anne Frank ima dugogodišnje iskustvo rada sa metodom vršnjačke edukacije. Učenici imaju važnu i aktivnu ulogu u dovođenju izložbe u svoju školu i u organizaciji popratnih aktivnosti. Glavni element ove metode je edukacija učenika vodiča kako bi oni sami mogli voditi svoje vršnjake kroz izložbu.

Vršnjačku edukaciju vodiča provode obučeni treneri. Radionica traje dva dana te se obično organizuje petkom i subotom. Učenici prolaze edukaciju o različitim temama vezanim za izložbu, od holokausta do toga kako se ponašati u osjetljivim situacijama koje bi im se mogle dogoditi tokom vođenja izložbe. Učenici, također, vježbaju kako javno nastupati, te kako se nositi sa posjetiocima koji ometaju vođenje. Vršnjački vodiči obično su učenici koji pokazuju interes za historiju, ali ne moraju uvijek biti najbolji učenici u razredu.

Važan aspekt vršnjačke edukacije je i njen potencijal da utiče na formalno obrazovanje. Kroz interaktivni pristup učenici aktivno učestvuju u obrazovnom procesu, umjesto da su pasivni primaoci informacija. Neformalno obrazovanje, bazirano na kritičkoj pedagogiji, osnažuje i edukatorima daje alat za efikasnije prenošenje znanja.

Uključivanje zajednice

Gostovanje izložbe u osnovnim i srednjim školama omogućava domaćinima da u izložbu uključe i druge škole, te širu društvenu zajednicu.

Dnevnik Anne Frank privlači sve one koji su se u nekom trenutku svoga života susreli sa predrasudama i diskriminacijom. Iako je Anne Frank bila Židovka, njena priča nije samo židovska priča, nacisti su progonili i mnoge druge manjine u Njemačkoj i Evropi. Teme kojima se izložba bavi bitne su svim kulturnim, rasnim, vjerskim i etničkim grupama u zajednici, dok god postoje predrasude i diskriminacija.

Povezivanje sa širom zajednicom treba imati u vidu prilikom planiranja izložbe. To je odgovornost koordinatora, odnosno Vaša odgovornost. Većina će koordinatora najprije koristiti vlastitu mrežu poznanstava kako bi došli do nekoliko ključnih osoba u zajednici. Nakon toga biti će jasnije koliko je šira zajednica zainteresovana za projekat, te koje Vas prepreke očekuju.

Obzirom da izložba gostuje u školama, poželjno je kontaktirati i predstavnike vlasti tj. ministarstava za obrazovanja, direktora škole i članove školskih odbora.

Mnogim organizacijama ključan je kontakt sa školama, a na vama je da odlučite koliko lokalne organizacije mogu doprinijeti projektu. Škole će imati viziju toga šta žele od projekta. Zbog toga, budite oprezni da ne obećate više nego što znate da možete ostvariti.

Jednom kad postane jasno da postoji dovoljno interesa, poželjno je stupiti u kontakt sa lokalnim medijima. YIHR BiH svim lokalnim koordinatorima izložbe daje na raspolaganje informacijski paket za odnose sa javnošću.

Dogovaranje i koordinacija grupnih posjeta

Izložba je otvorena za javnost, ali prvenstveno je namijenjena učenicima koji izložbu posjećuju u najavljenim grupama koje vode učenici vodiči.

U većini slučajeva učenike na izložbu dovode nastavnici i profesori u okviru terenske nastave ili razrednih časova.

Ustanova koja je domaćin izložbe odlučuje kako će posjete biti organizovane, hoće li postojati određeni dijelovi dana kada učenici vodiči čekaju grupe ili se za svaku pojedinačnu grupu organizuje posebno vodstvo.

Praksa je da lokalni koordinatori kontaktiraju škole i druge ustanove koje bi mogle biti zainteresovane za izložbu.

Preporuka je da prvih nekoliko posjeta izložbi učenici vodiči rade u paru, a kasnije kada steknu više samopouzadanja, mogu i sami voditi grupe.

Vođenje kroz izložbu u prosjeku traje pola sata. U nekim se ustanovama prije izložbe posjetiocima prikazuje film Kratki život Anne Frank koji traje pola sata, kako bi se posjetioci uveli u tematiku.

Svečanost otvaranje izložbe

Otvaranje izložbe ima višestruku ulogu:

- dati izložbi službeni karakter
- pružiti medijima priliku za fotografisanje
- zahvaliti uključenima u organizaciju, naročito učenicima vodičima.

Ključni elementi svečanosti sa naglaskom na izložbu Anne Frank – Historija za sadašnjost uključuju:

- čitanje odlomaka Dnevnika Anne Frank
- dva do pet kratkih govora.

U svečanost otvaranja moguće je uključiti i muziku. Predlažemo kompoziciju *Eine Kleine Nachtmusik* koju Anne Frank u svom dnevniku spominje kao omiljenu.

Neke svečanosti otvaranja uključivale su i igrokaž, presijecanje vrpce ili prikazivanje filma Kratki život Anne Frank.

Materijali za odnose sa javnošću i medijska promocija izložbe

Primjer obavijesti za medije o izložbi

Izložba Anne Frank – Historija za sadašnjost u (naziv ustanove i grada)

Putujuća izložba Anne Frank – Historija za sadašnjost na tridesetak izložbenih panela donosi brojne detalje iz života židovske djevojčice i njene porodice sa kraja Drugog svjetskog rata, ali i aktualizira pitanje ponovne pojave nacističke ideologije u savremenom svijetu.

Izložba je ostvarena u sklopu projekta „Historija, Istorija, Povijest – Lessons for Today“, a organizatori su Inicijativa mladih za ljudska prava u BiH, Fondacija Humanost u akciji BiH i Kuća Anne Frank iz Holandije.

Djevojčica je u cijelom svijetu prepoznata kao simbol dječije žrtve holokausta. Rođena je u Frankfurtu na Majni 1929. godine. Četiri godine poslije sa porodicom seli u Amsterdam, nakon što u Njemačkoj na snagu stupaju protuživodski zakoni. Kada i život u Amsterdamu postane sve opasniji za Annu i njenu porodicu, oni sele u tajno sklonište gdje Anne tokom dvije godine piše svoj dnevnik. U augustu 1944. zabilježen je zadnji zapis u dnevniku, a ubrzo je i otkriveno sklonište u kojem se sa porodicom sakrivala. Petnaestogodišnja Anne umire u logoru. Jedini preživljeli član porodice je Otto Frank, njen otac, koji je i objavio dnevnik.

Posjetioce će kroz izložbu voditi posebno obučeni učenici vodiči, volonteri na izložbi.

Izložba Anne Frank – Historija za sadašnjost je besplatna i otvorena za javnost od (datum) do (datum) u prostorima (navesti lokaciju i adresu) gdje će se održavati i organizovane grupne posjete za srednje i osnovne škole.

Otvaranje izložbe će biti upriličeno (datum) u (vrijeme) sati u (navesti lokaciju i adresu).

Za dodatne informacije i prijavu organizovanih posjeta možete kontaktirati: (navedite podatke za kontakt lokalnog koordinatora izložbe).

Primjer postera za izložbu za Republiku Hrvatsku

**EKONOMSKA I TURISTIČKA ŠKOLA
DARUVAR**

poziva vas na otvaranje izložbe

**ANNE FRANK
- povijest za sadašnjost**

u utorak, 16. rujna 2014. u 12 sati
u prostorima srednjih škola, Gundulićeva 14, Daruvar

Izložba je otvorena
od 16. - 30. rujna 2014. od 8 do 14 sati.

Informacije: tel. 043/ 331-079
e-mail: etsda@etsda.hr

Primjer pozivnice na otvaranje izložbe za Republiku Hrvatsku

Anne Frank
- povijest za sadašnjost

Hrvatska edukacijska i razvojna mreža za evoluciju sporazumijevanja (HERMES)
u suradnji s Kućom Anne Frank

ima čast pozvati Vas na predstavljanje izložbe

Anne Frank - povijest za sadašnjost

**Sveučilišna knjižnica u Splitu
utorak 18.02.2014 u 18 sati**

anne frank house

Projekt
financiran
sredstvima
Europske unije

Kingdom of the Netherlands

Dodatne obrazovne mogućnosti i materijali uz izložbu

Izložba je važan obrazovni i odgojni alat, ali kako biste maksimalno iskoristili obrazovne mogućnosti koje ona nudi, važno je da bude popraćena dodatnim nastavnim i vannastavnim aktivnostima. Učenici će se kroz izložbu zadržavati između 30 i 45 minuta. Ali, nastavnici mogu proširiti naznačenu posjetu sa temama kojima se ona bavi pomoću školskih projekata u sklopu nastave ili izvan nje.

Uz izložbu možete, ako posjedujete potrebnu opremu i prostor, posjetiocima prikazati polusatni film Kratki život Anne Frank koji može poslužiti kao dobar uvod za teme holokausta, života porodice Frank i Drugog svjetskog rata.

Škole, ponekad i pojedini nastavnici i profesori, žele razviti vlastite popratne aktivnosti. Izložba se može povezati sa sljedećim temama i područjima:

- historija Drugog svjetskog rata
- holokaust
- obrazovanje protiv rasizma
- književnost 20. stoljeća
- obrazovanje o različitosti i multikulturalnosti
- društvene nauke
- građanski odgoj i obrazovanje
- židovska kultura
- savremena evropska historija.

Najbolji način za organizaciju popratnih aktivnosti je potaknuti interdisciplinarni pristup kroz saradnju predavača iz različitih predmeta. Na taj način aktivnosti ne moraju biti ograničene na 45 minuta školskog časa.

Iskustvo Kuće Anne Frank pokazuje da škole rado organiziraju interdisciplinarne aktivnosti. Na primjer:

Dramske i pozorišne pripredbe. Čest način obogaćivanja izložbe. Najpopularniji je izbor, Dnevnik Anne Frank, predstava koja ostvaruje brojna izvođenja širom svijeta. Osim toga, povezana je sa tematikom drame Snovi Anne Frank, Bernarda Kopsa i Onda su došli po mene. Prva je namijenjena mladoj publici, a druga je multimedijalni igrokaz o životima Hello Silverberg i Eve Schloss koje su poznavale Annu Frank (Evina se majka udala za Anninog oca nakon rata).

Filmski festivali. Mnogi nastavnici i profesori u razredu prikazuju igrane i dokumentarne filmove. Ponekad nastavnici i profesori zajedno sa učenicima organizuju male filmske festivalne u školi. Nakon filmova slijedi rasprava.

Predavanja i diskusije. Jednostavno ih je organizovati, a mogu znatno doprinijeti programu. Općenito je poželjno imati nekoliko predavanja koja će obogatiti program. U mnogim židovskim zajednicama ima ljudi koji su preživjeli holokaust, a koji bi mogli doći u školu i razgovarati sa učenicima. Organizacije koje se bave ljudskim pravima, kulturom, promocijom različitosti također mogu predložiti govornike.

Muzika. Škole nerijetko organizuju svečanosti otvaranja sa muzičkim programom, najčešće klasične muzike. Ponekad se izvodi i klezmerska muzika.

Ugovor sa YIHR BiH, lokalnim partnerom Kuće Anne Frank

Ustanova u kojoj će izložba biti organizovana sklapa ugovor sa YIHR BiH koji treba biti potpisani prije preuzimanja izložbe. Ovdje je primjer takvog ugovora:

UGOVOR O SARADNJI

**Inicijativa mladih za ljudska prava BiH (u dalje tekstu YIHR BiH), Mula Mustafe Bašeskije 8/4,
71000 Sarajevo, BiH, direktorice Mašić Alme**

i

USTANOVA XXX, adresa, grad, zastupan po direktoru/ici gosp./gđa IME i PREZIME

YIHR BiH i USTANOVA XXX u daljem tekstu zajedno: ugovorne strane;
zaključili su dana utorka, 1. mart 2016. u Sarajevu sljedeći:

UGOVOR O SARADNJI na projektu Izložba Anne Frank – Historija za sadašnjost

Članak 1.

Ugovorne strane saglasno utvrđuju da je USTANOVA XXX partner YIHR BiH na projektu izložbe Anne Frank – Historija za sadašnjost u periodu saradnju od 01. marta do 31. marta 2016. godine.

Članak 2.

USTANOVA XXX kao partner obavezuje se u periodu saradnje izvršiti sljedeće radnje na projektu:

- ustupiti i pripremiti prostor za izložbu
- omogućiti javnosti slobodan ulazak na izložbu (besplatan ulaz)
- ustupiti i pripremiti prostor za skladištenje u ustanovi za čuvanje ambalaže izložbe za vrijeme trajanja iste
- promovisati izložbu vlastitim sredstvima (internet, lokalni mediji)
- izvještavati YIHR BiH o eventualnim promjenama na izložbi.

Članak 3.

Ugovorne strane saglasne su da je ovaj ugovor besplatan pravni posao.

Članak 4.

Ugovorne strane saglasne su da će sve eventualne nesporazume i sporove koji proistaknu iz ovog Ugovora ili se odnose na njegovo tumačenje i valjanost, rješavati dogовором, u protivnom, ugovaraju nadležnost Općinskog suda u Sarajevu.

Članak 5.

Ovaj Ugovor stupa na snagu sa danom potpisa istog od strane ugovornih strana.

Ugovorne strane mogu otkazati ovaj Ugovor uz prethodnu pisanu obavijest drugoj ugovornoj strani posлану препорученом поштом, uz otkazni rok od 30 dana koji počinje danom predaje pisane obavijesti u pošti.

Članak 6.

Ugovor predstavlja potpuni sporazum ugovornih strana u odnosu na predmet Ugovora iz čl. 1. Dodaci ovom Ugovoru biti će valjani i obavezivati će ugovorne strane jedino ukoliko su sastavljeni u pisanim oblicima i potpisani od ovlaštenih predstavnika objiju ugovornih strana.

Članak 7.

Ništavost pojedinih odredbi Ugovora ne utječe na valjanost ostalih odredbi Ugovora, niti na valjanost Ugovora u cjelini, te ostale valjane odredbe Ugovora ostaju i dalje na snazi dok će se ništavne odredbe zamijeniti valjanim u skladu sa sporazumu ugovornih strana, a u skladu sa namjerom i ciljevima koje su strane imale i željele ostvariti prilikom ugovaranja ništave odredbe Ugovora.

Članak 8.

Ovaj Ugovor sastavljen je u 4 (četiri) istovjetna primjerka, od kojih po 2 (dva) za svaku ugovornu stranu.

Ugovorne strane izjavljuju da su pročitale ovaj Ugovor, razumjele njegov sadržaj, te ga u znak prihvatanja i izraza slobodne volje potpisuju.

Inicijativa mladih za ljudska prava BiH
(YIHR BiH)

USTANOVA XXX

Ime i prezime
Alma Mašić
direktorica

IME PREZIME
direktor/ica

Prijevoz izložbenog materijala

Obzirom da YIHR nema vlastita sredstva za prijevoz izložbenog materijala, očekuje se od organizatora da izložbu dostavi u idući grad.

Srećom, izložbeni materijal stane u automobil standardne veličine.

Troškove prijevoza snosi ustanova domaćin. Neke ustanove imaju i službena vozila, ali ako to nije slučaj, može se tražiti i podrška gradskih vlasti.

Troškovi putujuće izložbe

Ukratko, Vaši su koordinacijski troškovi sljedeći:

- prijevoz izložbenog materijala u sljedeći grad domaćin;
- hrana i piće za učenike i trenere za vrijeme dvodnevnog treninga.

Na drugom danu treninga, prilikom postavljanja izložbe, učenici se upoznaju se sa metodom postavljanja i rastavljanja izložbenih panela. Nakon završetka izložbe oni se vrlo lako mogu ponovo spremiti u kutije nakon čega ih je lako prevesti na mjesto gdje će izložba biti organizovana nakon gostovanja u Vašem gradu.

Izvještavanje o gostovanju izložbe u Vašem gradu

Nakon što izložba završi, molili bismo Vas da nam dostavite:

- procjenu broja posjetioca (broj grupa x prosječan broj učenika po grupi + okvirna procjena drugih posjetioca)
- linkovi sa interneta ili isječci iz novina o izložbi u Vašem gradu
- fotografije sa otvaranja.

Za izvještaj je, također, potrebno dostaviti (ovo je zadatak glavnog koordinatora izložbe):

- minimalno tri fotografije treninga
- popis imena učenika vodiča
- nekoliko skeniranih zapisa iz Knjige utisaka.

Primjer izvještaja o izložbi u Vašem gradu:

TRENING ZA UČENIKE VODIČE

Ime	Grad	Škola
Ana Anić	Čakovec	Srednja škola Čakovec
Hrvoje Horvat	Čakovec	Srednja škola Čakovec
Ana Anić	Čakovec	Srednja škola Čakovec
Hrvoje Horvat	Čakovec	Srednja škola Čakovec
Ana Anić	Čakovec	Srednja škola Čakovec
Hrvoje Horvat	Čakovec	Srednja škola Čakovec
Ana Anić	Čakovec	Srednja škola Čakovec
Hrvoje Horvat	Čakovec	Srednja škola Čakovec
Ana Anić	Čakovec	Srednja škola Čakovec
Hrvoje Horvat	Čakovec	Srednja škola Čakovec
Ana Anić	Čakovec	Srednja škola Čakovec
Hrvoje Horvat	Čakovec	Srednja škola Čakovec

OTVARANJE IZLOŽBE I UKUPAN BROJ POSJETIOCA

Grad	Lokacija izložbe	Datumi	Broj vođenih grupa	Broj učenika u vođenim grupama	Ukupan broj vođenih posjetioca	Procjena broja pojedinačnih posjetioca	Ukupan broj
Čakovec	Centar za kulturu Čakovec	22.05.2014 - 30.06.2014	12	18	216	1200	1380

ISJEČCI IZ KNJIGE UTISAKA

Zgložene smo čimjericom da je židovski rod sposoban ovakvo mjesto učiniti, no nekakvu utjehu promašle smo u tome da ipak postoge osobe poput Miep Gies koje su spremne žrtvovati za dobrobit drugih.

Spričavac Lea, Horvat Vinko, Magdalena Mesarić

3. 06. 2014.

Sjedanje na řetve hrvatske uste, prije tri godine
prenositi moju slike generacije. Čini me li danas
dovoljno da se sprijedimo slo? Blaooo

23. 05. 2014

Želoba je vrlo nizko sajmiva, već
znao primisio što sam mogao u filmu
o svih logora, neznanim kako bi to ugasio raspoloženje.
Neka je mikado, i učinak ovako
presto nedogodi u tome.
Neka, im bude dan i lako
ispiti predstavu za mesec marta
1928 godine, čak i posnijali:
Hvala im prema, Stefanija Slavica

22. 5. 2014. Čakovec

Želoba je zauzljiva i jako dirljiva.
Važno je da svi upamtimo što se dogodilo u prošlosti
i da nikad to ne zaboravimo.
Ne zaboravimo prošlost, postujmo je i položimo svoje
morale vrijednosti u sadašnjosti te budućnosti.
Nugnu žugubitljivost u sebi.

Ana G.

Dodaci

Revers izložbe

Vrsta robe	Količina	Sadržaj
Kutija sa jednostranim štapovima	1	60 jednostranih štapova
Kutija sa dvostranim štapovima	1	60 dvostranih štapova
Kutija sa držačima za nogice	1	60 nogica, 60 držača za vrh
Čunjevi za plakate	8	38 plakata
Maketa tajnog skloništa	1	Kutija sa dijelovima za slaganje makete
Knjiga utisaka	1	Knjiga utisaka za posjetioce

Upute za sklapanje izložbenih konstrukcija – postavljanje izložbe

Izložba dolazi u:

- 2 pravokutne kutije (štapovi)
- 1 velikoj kutiji (metalno postolje i vrh)
- 8 čunjeva (paneli).

Jednostrani štapovi

Dvostrani štapovi

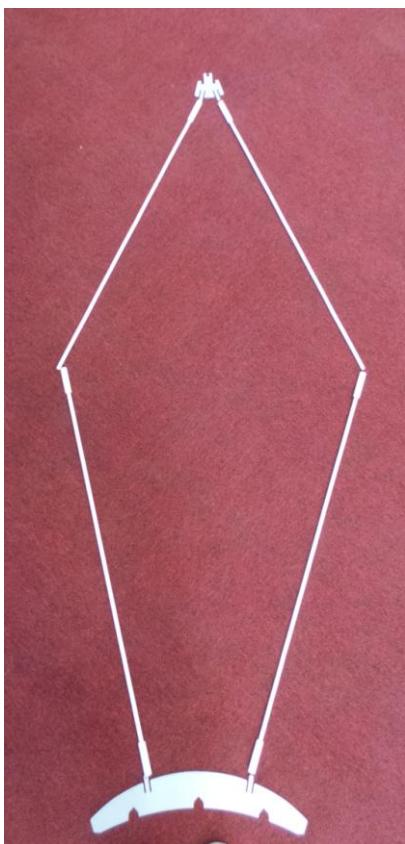

Metalno postolje

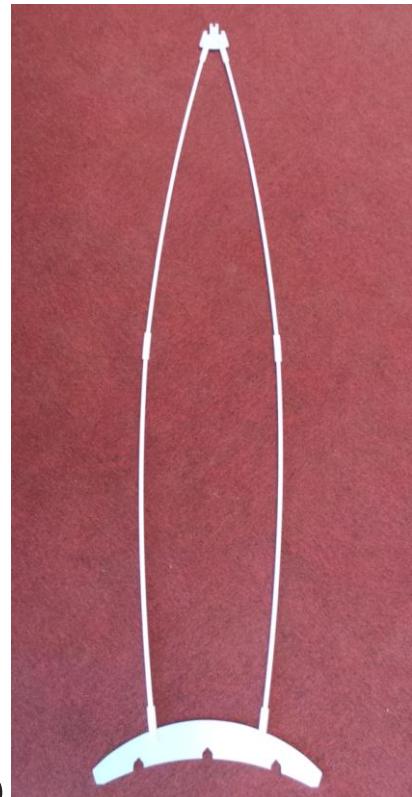

Metalni vrh

Od štapova, postolja i vrha slažu se nosači za panele (takozvane ribice). Prvo je potrebno složiti nosače (ribice) kako bi se nakon toga na njih postavili paneli. Slaganje treba raditi u paru (dva učenika), jer je na taj način proces puno lakši, te je manja vjerovatnoća za oštećenje izložbe.

Nosač (ribica) sastoji se od: 1 mentalnog postolja, 2 dvostrana štapa, 2 jednostrana štapa i 1 metalnog vrha. Na slici je vidljivo kako se dijelovi

Spojeni nosač (ribica)

Paneli se postavljaju između dva nosača (ribice). Jedna osoba spaja panel sa metalnim postoljem dok druga razvlači nosač (ribicu) prema van kako bi se spajanje olakšalo.

Obzirom da nema dovoljno nosača (ribica) da svaki panel stoji zasebno, paneli se spajaju u kontinuiranu liniju po principu srednji – prednji - srednji.

Na metalnom postolju i na metalnom vrhu postoje tri mesta - prednji, srednji i zadnji. Obzirom da će se na jedan nosač (ribicu) spajati krajevi dvaju panela, nije ih moguće oboje spojiti u srednji slot, zato se koristi sistem srednji – prednji - srednji.

Izložbu je moguće postaviti u prostoru na različite načine. Koji god način odabrali, bitno je da su paneli postavljeni hronološki te da oko panela ima dovoljno mesta za posjetioce.

Upute za dodatno učvršćivanje i održavanje izložbe

Na svakom panelu postoje četiri ugla zavrnuti imbusom. Uglovi moraju biti dobro pričvršćeni šaraform kako se izložba ne bi oštetila.

Ugao panela zavrnut šaraform na imbus.

Primjer panela na kojem je šaraf olabavio i počeo izlaziti iz panela.

Imbus koji služi za zavrtanje šarafa. Nalazi se u velikoj crnoj kutiji u vrećici za alat.

www.historijaistorijapovijest.org

anne frank house

This project is funded by the EU. The content of its publications is the sole responsibility of its authors and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.